

Mükoplasmooside uuringud (sh. *Mycoplasma bovis*’e infektsioon)

ANALÜÜSIMEETODID

Tekitaja uuringud	Meetod	Uurimismaterjal	Metoodika	Osakond
<i>Mycoplasma</i> spp. isoleerimine	bakterioloogiline uuring	<ul style="list-style-type: none"> • ninanõre** • trahhea- bronhiaal lavaaž 	5DB-TJ-35*	Bakterioloogia-patoloogia
<i>Mycoplasma bovis</i> ’e DNA tuvastamine	<i>real-time</i> PCR	<ul style="list-style-type: none"> • piim • sünoviaalvedelik • organmaterjal: kopsud. 	5MA-TJ-78*	Molekulaaranalüüs

* meetod akrediteerimata

**ainult *Mycoplasma bovis*’e DNA tuvastamine

Antikeha uuringud	Meetod	Uurimismaterjal	Metoodika	Osakond
<i>Mycoplasma bovis</i> vastaste antikehade määramine	ELISA	<ul style="list-style-type: none"> • seerum • piim. 	5DS-TJ-36*	Viroloogia-seroloogia

* meetod akrediteerimata

ANALÜÜSE TEOSTAV LABORATOORIUM

Tartu laboratoorium- Kreutzwaldi 30, Tartu

PROOVIDE VÕTMINE, SÄILITAMINE JA SAATMINE

Proovivõtutaara

- Proovivõtuks vajaminevaid viskoosist tampoone (*Mycoplasma bovis*’e PCR uuringuks) ja tampoone koos vedelsöötmega (mükoplasmade bakterioloogiliseks kultiveerimiseks) väljastatakse Tartu laborist.

Proovide võtmine

Proovide võtmine teostatakse võimalikult puhtalt.

Nõreproovid võetakse selleks ettenähtud tampoonidega.

Organproovid (lahangumaterjal) võetakse muutustega ja visuaalselt normaalse koe piirilt võimalikult kiiresti looma surma järgselt. Ei pea võtma tervet kopsu, proov võiks koosneda vähemalt tikutoosi suurustest koetükkidest (mitmest erinevast).

PCR uuringuteks võib lahangul avada surnud looma trahhea ning võtta kuiva tampooniga tampooniproove trahheast (vältides nekrootilisi alasid), samuti võib kopsu sisselõikelt võtta kuiva tampooniga proovi kopsu muutunud ja muutusteta koe piirilt.

Vereproov võetakse punase korgiga seerumkatsutis (ilma lisandita). Proovi kogus vähemal 3 ml.

Piimaproov võetakse puhtasse anumasse. Proovi kogus vähemal 3 ml.

Proovide pakkimine, säilitamine ja saatmine

- Trahhea- bronhiaal lavaaž, sünoviaalvedelik, piimaproovid ja nõrede tampooniproovid toimetatakse laborisse lühima võimaliku aja jooksul. Kui proovide kohene transport ei ole

võimalik, siis säilitatakse proove +4...+6 °C juures maksimaalselt 2 päeva. **NÕREPROOVE MITTE KÜLMUTADA!**

- Organproovid toimetatakse laborisse lühima võimaliku aja jooksul. Kui proovide kohene transport ei ole võimalik, siis säilitatakse proove +4...+6 °C juures maksimaalselt 2 päeva või pikemaajaliselt -20 °C juures.
- Iga organ pakitakse eraldi (ristsaastumise vältimiseks).
- Proov pakitakse lekkekindlalt. Eriti oluline on, et väline pakkematerjal on saastumata ning puhas.
- Iga pakend märgistatakse loetavalt.

Kaaskiri ja laboratooriumi teavitamine

- Koos proovidega saadetakse laborisse korrekselt täidetud ja piisavalt infot sisaldav kaaskiri, mille leiab VTL-i kodulehelt [tellimuste vormid](#) alt. Oluline on märkida kaaskirjale proovi võtmise täpne kuupäev ja kellaaeg.

ANALÜÜSIDE TEOSTAMISE AEG

Bakterioloogiline uuring: kuni 7-14 tööpäeva

real-time PCR: kuni 5 tööpäeva

ELISA: kuni 5 tööpäeva

ANALÜÜSIMEETODID

Bakterioloogiline uuring: tekitaja isoleerimine

real-time PCR: reaalaaja polümeraasi ahelreaktsioon

ELISA: ensüüm-immuunsorbtsiooni meetod

TÄIENDAV INFO JA KONTAKTID

- Bakterioloogia-patoloogia osakond. Info telefonil 738 6120
- Molekulaaranalüüsi osakond. Info telefoni 738 6121
- Viroloogia-seroloogia osakond. Info telefonil 738 6111 või 50 66 687

Koostatud: Triin Tedersoo

Koostanud: 12.12.2019